

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 397/2024-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana a Ľuboša Szigetihó (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **McCartney Andreessen, s.r.o.**, Lazovná 1487/56, Banská Bystrica, IČO 52 496 732, zastúpenej Hronček & Partners, s. r. o., Kálov 1, Žilina, proti uzneseniam Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 60Cb/57/2020 z 3. februára 2023 a 11. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. decembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a základného práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej Únie (ďalej len „charta“) uzneseniami všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Navrhuje tiež odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu z 3. februára 2023.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutých rozhodnutí vyplýva, že podanou žalobou o určenie vlastníckeho práva sa sťažovateľka ako žalobkyňa v 2. rade spolu so žalobcom v 1. rade domáhala určenia vlastníckeho práva žalobcu v 1. rade k nehnuteľnostiam. Vzhľadom na to, že sťažovateľka a žalobca v 1. rade vzali žalobu proti žalovanému v 1. rade [REDACTED], späť, okresný súd uznesením č. k. 60Cb/57/2022-704 zo 14. decembra 2022 konanie vo vzťahu k žalovanému v 1. rade zastavil a zároveň žalovanému v 1. rade priznal

proti sťažovateľke a žalobcovi v 1. rade nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Okresný súd následne napadnutým uznesením z 3. februára 2023 uložil sťažovateľke a žalobcovi v 1. rade povinnosť nahradiť pôvodnému žalovanému v 1. rade trovy konania pred súdom prvej inštancie pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 97 243,21 eur, a to právnenému zástupcovi – spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. Proti uzneseniu z 3. februára 2023 podali sťažovateľka a žalobca v 1. rade sťažnosť, ktorá bola napadnutým uznesením z 11. októbra 2023 zamietnutá, keďže okresný súd sa v celom rozsahu stotožnil s uznesením vyššieho súdneho úradníka z 3. februára 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Proti napadnutým rozhodnutiam o výške náhrady trov konania podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej uvádza nasledujúce argumenty:

II.1. Nesprávnosť a nezákonnosť napadnutých uznesení z dôvodu nezohľadnenia personálneho prepojenia medzi žalovaným v 1. rade a jeho právnym zástupcom a advokátskeho aparátu žalovaného v 1. rade:

4. V tomto smere sťažovateľka nepovažuje za správne a dostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia z 11. októbra 2023. Podľa jej názoru nie je pravdivé tvrdenie súdu, že by neboli známe informácie o štruktúrach, v ktorých žalovaný v 1. rade či jeho právny zástupca [REDAKOVANÉ] vykonávajú svoju činnosť. Poukázala na verejne dostupné zdroje, z ktorých vyplýva, že jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti [REDAKOVANÉ] je [REDAKOVANÉ] a spoločnosť [REDAKOVANÉ] je jediným komanditistom žalovaného v 1. rade, ktorý má celkovo piatich komplementárov, pričom každý z nich pôsobí ako spolupracujúci advokát v spoločnosti [REDAKOVANÉ] čo je overiteľné na webovej stránke tejto advokátskej kancelárie. Podľa úplného výpisu z obchodného registra žalovaného v 1. rade bol jedným z jeho komplementárov do 24. februára 2022 aj [REDAKOVANÉ]. Žalovaný a aj jeho právny zástupca sídlia na rovnakej adrese a na webovej stránke [REDAKOVANÉ] je uvedený odkaz na advokátsku kanceláriu, ako aj na žalovaného v 1. rade, a teda ich prepojenie, najmä personálne, je zrejmé a nesporné.

5. Okresný súd vyložil a aplikoval § 251 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) formalisticky, keď neprihliadol na to, že faktickému zastúpeniu žalovaného v 1. rade spoločnosťou [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] chýba hospodársky účel pridanej hodnoty právneho zastúpenia strany advokátom v civilnom spore, keď formálne sú žalovaný v 1. rade a jeho splnomocnený zástupca odlišné osoby, avšak reálne jednotlivé úkony právnej služby vykonávali tie isté osoby, a teda takéto výdavky nemožno považovať za účelne vynaložené.

6. Sťažovateľka poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 21Cob/103/2013 z 31. januára 2014, ktorého závery posúdil ústavný súd vo veci sp. zn. III. ÚS 481/2015 ako ústavne udržateľné a ktorým nebola priznaná úspešnej obchodnej spoločnosti, ktorej konateľom bol zastupujúci advokát, náhrada neúčelných trov konania, pretože za tých istých okolností mohol konať v jej mene ako konateľ, nie ako splnomocnený advokát. V tejto súvislosti uviedla, že rovnako

aj v jej veci mohol byť žalovaný v 1. rade zastúpený rovnakými osobami z titulu ich konania v mene žalovaného v 1. rade ako komplementárov.

II.2. Účelnosť vynaložených trov, výška sadzby tarifnej odmeny a zneužitie práva nechať sa zastupovať:

7. Vzhľadom na popísané personálne prepojenie dotknutých subjektov náhrady trov konania poradu nie je možné považovať za poradu klienta s právnym zástupcom, ale za internú konzultáciu medzi spolupracujúcimi advokátmi. Takéto úkony právnej služby nie sú odôvodnené a ani účelné a je možné dôvodne pochybovať aj o ich samotnom vykonaní. Sťažovateľka zastáva názor, že jediným úmyslom žalovaného v 1. rade a jeho právneho zástupcu je obohatiť sa v čo najvyššej možnej miere na jej úkor.

8. Okresný súd sa nezaoberal námietkami sťažovateľky týkajúcimi sa zneužitia práva nechať sa zastupovať zo strany žalovaného v 1. rade, čo robí napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľným. Okresný súd mal podľa názoru sťažovateľky zohľadniť rozhodnutia vydané súdmi v Českej republike, na ktoré sťažovateľka poukázala, nie ako pre súd záväznú rozhodovaciu prax, ale ako úvahy a argumenty dôležitej a významnej právnej inštitúcie aj pre naše právne prostredie.

9. Vyslovila domnienku, že v prípade konania žalovaného v 1. rade možno hovoriť o zneužívaní procesného práva a šikanóznom výkone práva, pretože žalovaný v 1. rade sa snaží dosiahnuť priznanie čo najvyššej možnej sumy, ktorú umelo navyšuje o totožné, resp. nepotrebné úkony, a snaží sa navodiť dojem, že pri určovaní výšky odmeny je smerodajná kúpna cena predmetných nehnuteľností, čo okrem iného podkladá napríklad rozhodovacou praxou, ktorá je však aplikovateľná len na prípady, keď o danej kúpnej cene nie je rozpor, čo však nie je tento prípad.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), práva na účinný prostriedok nápravy (čl. 47 charty) a základného práva vlastníť majetok a práva na pokojné užívanie majetku (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu) uznesením okresného súdu o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o výške náhrady trov konania.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením okresného súdu z 3. februára 2023:

11. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pritom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

12. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

13. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

14. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu z 3. februára 2023 vydanému vyšším súdnym úradníkom sťažnosť podľa § 239 ods. 1 CSP, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť okresný súd prostredníctvom sudcu, ktorý v prípade zistenia zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľky uznesením vyššieho súdneho úradníka bol zároveň povinný týmto právam alebo slobodám poskytnúť ochranu. Je tak naplnená ústavná podmienka na uplatnenie princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorá ústavnému súdu odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv i práva podľa dohovoru napadnutým uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom.

15. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením okresného súdu z 11. októbra 2023:

16. Vzhľadom na to, že sťažnostné námietky smerujú proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške trov konania, považuje ústavný súd za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnej súčasti súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle, a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (obdobne napr. I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, I. ÚS 630/2017, II. ÚS 495/2018, II. ÚS 255/2023).

17. Ťažisko sťažnostnej argumentácie predstavujú identické námietky, ktoré sťažovateľka uplatnila už v sťažnosti podanej proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, preto sa ústavný súd zameril na posúdenie, či sa s nimi okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia náležite vysporiadal.

18. Vo vzťahu k námietke personálneho prepojenia medzi žalovaným v 1. rade a jeho právnym zástupcom a existencie advokátskeho aparátu žalovaného v 1. rade ústavný súd zvyrazňuje, že okresný súd v tejto súvislosti nepopieral, že by medzi žalovaným v 1. rade a jej právnym zástupcom existovalo personálne prepojenie, resp. že spoločníci žalovaného v 1. rade disponujú adekvátnym právnym vzdelaním, avšak v tejto súvislosti dospel k záveru, že uvedená skutočnosť nezakladá

nesprávnosť a ani nezákonnosť rozhodnutia o výške náhrady trov konania, poukazujúc na ústavné právo každej strany súdneho sporu, aby sa nechala v konaní zastupovať zvoleným zástupcom. Okresný súd tiež uviedol, že nepozná presné štruktúry, v ktorých žalovaný v 1. rade či jeho právny zástupca vykonávajú svoju činnosť, pričom z výpisu z obchodného registra zistil, že jednou z vykonávaných činností žalovaného v 1. rade je „výkon činnosti správcu konkurznej podstaty v zmysle zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v nadväznosti na zákon č. 8/2005 Z. z. o správcoch v znení neskorších predpisov“, a nie „poskytovanie právnych služieb“, ktoré sú, naopak, predmetom činnosti právneho zástupcu žalovaného v 1. rade, na základe čoho vyhodnotil, že obidva subjekty sa síce venujú činnosti z oblasti práva, ale s odlišným smerovaním. Okresný súd tak nevyhodnotil predmetný argument sťažovateľky ako relevantný.

19. Vo vzťahu k námietke neúčelnosti vynaložených trov konania v kontexte priznanej náhrady za úkony právnych služieb – porady s klientom okresný súd uviedol, že ide o podstatnú časť procesnej stratégie medzi sporovou stranou a jej právnym zástupcom, pričom náhrada za takéto uplatnený úkon právnej služby je limitovaná vyhláškou v tom zmysle, že ju nemožno priznať v situácii, ak by sa uskutočnili dve a viac porád po sebe. Takto aj okresný súd pri priznávaní jednotlivých úkonov právnych služieb postupoval. K argumentu sťažovateľky o personálnom prepojení žalovaného v 1. rade a jeho právneho zástupcu, ktoré malo mať vplyv aj na uvedený úkon právnej služby – porada s klientom, okresný súd zotrval na svojej už uvedenej argumentácii, v zmysle ktorej tento argument sťažovateľky nie je spôsobilý rozporovať priznanú výšku náhrady trov právneho zastúpenia. Okresný súd tak vyhodnotil vykonané úkony právnej služby za odôvodnené a účelné.

20. Vo vzťahu k vznesenej námietke zneužitia práva nechať sa zastupovať advokátom okresný súd poukázal na to, že v slovenskom právnom poriadku neexistuje žiadne ustanovenie, ktoré by vylučovalo možnosť zastúpenia advokáta advokátom, a, poukazujúc na právo na právnu pomoc zakotvené v čl. 47 ods. 2 ústavy, uviedol, že v prípade, keď žalovaný v 1. rade sám nevykonáva advokátsku činnosť, hoci jeho spoločníci sú advokátmi, nemožno hovoriť o zneužití práva nechať sa zastupovať. Dodal, že z dostupných údajov nemožno vyvodit' závery o interných štruktúrach a činnostiach tej-ktorej osoby, či už osoby žalovaného v 1. rade, alebo jeho právneho zástupcu. Nestotožnil sa tak s argumentáciou o zneužití práva nechať sa zastupovať.

21. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že okresný súd sa zaoberal uplatnenými argumentmi sťažovateľky, poskytol jej primeranú odpoveď, z ktorej zrozumiteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré považoval sťažovateľkou uvedené argumenty za nedôvodné. Okresný súd, aplikujúc a riadne interpretujúc príslušné zákonné ustanovenia Civilného sporového poriadku, ako aj ustanovenia vyhlášky, dostatočne zrozumiteľne a relevantne vysvetlil svoj postoj k premenným rozhodným pre rozhodnutie o výške trov konania, preto napadnuté uznesenie nie je zjavne neodôvodnené.

22. Ťažisková námietka sťažovateľky je založená na tvrdení o neúčelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia v dôsledku právneho zastúpenia právnickej osoby jej spoločníkom a s tým súvisiacej neúčelnosti vykonaných úkonov právnej služby – porád advokáta a klienta.

23. Ústavný súd vo vzťahu k uvedenej ťažiskovej námietke sťažovateľky upriamuje pozornosť na to, že k problematike (ne)účelnosti vynaložených trov konania sa už vyjadril napríklad v nálezoch sp. zn. IV. ÚS 84/2014 a III. ÚS 457/2014, v ktorých konštatoval, že „za účelne

vynaložené trovy konania podľa § 142 ods. 1 OSP (teraz § 251 CSP, pozn.) možno pokladať iba také, ktoré museli byť procesnou stranou nevyhnutne vynaložené na to, aby mohla riadne obhajovať svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo na príslušnom súde. Trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde. Iba v celkom výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom, by mohlo ísť o trovy konania, ktoré by sa nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne.“. Obdobne je možné poukázať aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Cdo 16/2012, 7 Cdo 93/2012, 4 M Cdo 16/2014, z ktorých vyplýva, že akceptácia názoru o neúčelnosti trov konania (právneho zastúpenia) v prípadoch, ak účastník konania zamestnáva osoby s právnickým vzdelaním alebo sám disponuje právnickým vzdelaním, by v konečnom dôsledku znamenala rozpor s ústavným princípom rovnosti účastníkov súdneho konania a odporovala by taktiež § 25 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (teraz § 89 CSP, pozn.). Na predmetnú judikatúru nadviazal ústavný súd aj v jednom zo svojich recentných rozhodnutí vo veci sp. zn. I. ÚS 703/2022, v ktorom vyslovil, že nepriznanie nároku na náhradu trov za právne zastupovanie v konaní aj fyzickým osobám s právnickým vzdelaním, množstvu korporácií, obchodným spoločnostiam, štátnym inštitúciám či družstvám by viedlo k ich diskriminácii a nerovnému postaveniu v konaní.

24. Vo veci sp. zn. IV. ÚS 284/2023 ústavný súd nepovažoval za vhodné zo svojej pozície súdneho orgánu ochrany ústavnosti hodnotiť dôvodnosť a nevyhnutnosť potreby štátneho orgánu konajúceho v mene štátu nechať sa v súdnom spore zastúpiť advokátom, a nie vlastným zamestnancom s právnym vzdelaním. V tejto súvislosti uviedol, že do takéhoto rozhodnutia vstupuje viacero okolností vyplývajúcich z faktických organizačných a ekonomických pomerov toho-ktorého štátneho orgánu, o ktorých majú (resp. za bežných podmienok by mali mať) najlepšiu vedomosť osoby konajúce v ich mene, ktoré v konečnom dôsledku nesú manažérsku, resp. inú právnu zodpovednosť za rozhodnutia. Doplnil, že ak štát vystupuje ako „každý“, teda v súkromnoprávných vzťahoch, patrí mu právo na právnu pomoc zaručené v čl. 47 ods. 3 ústavy, ktorého súčasťou je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania.

25. Prezentované právne závery posudzovania účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia v kontexte naplnenia základného práva na právnu pomoc platia o to viac v prípade, ak je zastupovaným subjekt súkromného práva tak, ako to je vo veci sťažovateľky.

26. Pokiaľ sťažovateľka na podporu svojho tvrdenia v ústavnej sťažnosti argumentuje uznesením ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 481/2015, je potrebné uviesť, že v uvedenom uznesení ústavný súd posudzoval nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia úspešnej obchodnej spoločnosti, ktorej konateľom bol zastupujúci advokát, pretože za tých istých okolností mohol v jej mene konať ako konateľ, nie ako splnomocnený advokát. V tu prerokovávanej veci však išlo o iné skutkové okolnosti, keďže žalovaného v 1. rade v konaní nezastupoval jeho štatutárny orgán ako advokát, preto prezentované porovnanie sťažovateľky nie je náležité.

27. Na základe uvedeného ústavný súd nepovažuje v okolnostiach prejednávanej veci za ústavne neakceptovateľný právny záver okresného súdu, ktorý uznal trovy právneho zastúpenia žalovaného v 1. rade za účelne vynaložené výdavky, za ktoré mu prináleží náhrada.

28. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa priznania náhrady trov konania za niektoré z úkonov právnej služby (porady advokáta s klientom) ústavný súd uvádza, že mu neprináleží

hodnotiť dôvodnosť (ne)priznania náhrady trov konania za jednotlivé úkony právnej služby, pretože stanovenie konkrétnej výšky trov konania je otázkou interpretácie tzv. podústavného práva, do ktorej ústavnému súdu bez všetkého neprislúcha vstupovať. Právomoc ústavného súdu nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužíva sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom (obdobne I. ÚS 259/2020). Okresný súd pritom v napadnutom uznesení postačujúcim spôsobom vysvetlil, z akých dôvodov sa stotožnil s rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka o účelnosti sťažovateľkou rozporovaných úkonov právnej služby vyúsťujúcim do priznania náhrady trov za tieto úkony protistrane. Podľa názoru ústavného súdu okresný súd v rámci rozhodovania o priznaní náhrady trov konania za porady s klientom uplatnil zákonom daný priestor na uváženie účelnosti trov konania a tieto svoje úvahy primeraným spôsobom odôvodnil. Za situácie, ak okresný súd po dôslednom posúdení jednotlivých uplatnených úkonov právnej služby svoj záver o (ne)priznaní náhrady za ne premietne do odôvodnenia svojho rozhodnutia, čo bol nepochybne aj tento prípad, ústavný súd nevidí dôvod na uplatnenie svojej kasačnej právomoci.

29. Nemožno prisvedčiť ani námietke sťažovateľky, že okresný súd sa nezaoberal jej námietkou týkajúcou sa zneužitia práva nechať sa zastupovať zo strany žalovaného v 1. rade. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na bod 21 napadnutého uznesenia, v ktorom okresný súd reflektoval na uvedenú námietku a objasnil, z akých dôvodov posudzovaná situácia zastúpenia žalovaného v 1. rade zneužitie práva nechať sa zastupovať nezakladá. Uvedené odôvodnenie považuje ústavný súd v okolnostiach prerokovávanej veci za dostatočné a, poukazujúc na už vyslovené závery, uvádza, že bez uvedenia ďalších argumentov svedčiacich o zneužití práva nechať sa zastupovať možno uvedenú námietku sťažovateľky vyhodnotiť ako nedôvodnú.

30. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd postupoval pri rozhodovaní o výške trov konania v rámci vymedzenom príslušnými procesnými predpismi a nedopustil sa takého výkladu (a aplikácie) relevantných ustanovení, ktorým by poprel ich podstatu, zmysel a účel a ktorý by predstavoval nepredvídateľnú interpretačnú svojvôľu. Závery okresného súdu vzťahujúce sa na výšku trov konania možno v posudzovanej veci považovať za zrozumiteľne odôvodnené, logické a z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné.

31. Ústavný súd tak sumarizuje, že okresným súdom aplikovaný postup pri hodnotení rozhodujúcich skutkových okolností veci nezakladá dôvod na jeho výnimočný zásah do napadnutého uznesenia v súlade s právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Nebolo zistené, že by posudzované uznesenie okresného súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vnútornom rozpore, v rozpore (nesúlade) s platnou právnou úpravou týkajúcou sa náhrady trov konania či nedostatočne odôvodnené. Ako už bolo uvedené, vzhľadom na predmet napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o výške trov konania, by zásah ústavného súdu mohol odôvodňovať jedine výnimočný exces v postupe a záveroch uznesenia okresného súdu rozporný so samotnými princípmi spravodlivého súdneho konania, aký v okolnostiach danej veci ústavným súdom zistený nebol. Argumentáciu tvoriacu súčasť napadnutého uznesenia však nemožno považovať za nesúladnú s limitmi sťažovateľkou označených práv. Okresný súd rozhodol vo veci výšky náhrady trov konania spôsobom, ktorý nesignalizuje žiaden závažný procesný exces a ani zásah do označených práv sťažovateľky. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o porušení ňou označených práv.

32. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie nesignalizuje žiaden závažný procesný excés ani zásah do základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

33. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namietala aj porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Sťažovateľka ich porušenie odvodzuje od namietaného porušenia svojho práva na spravodlivý proces. Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľky, nevyhnutným predpokladom porušenia jej hmotných práv by bol záver o tom, že došlo k porušeniu jej procesných práv. Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil možnosť porušenia základného práva na súdnu ochranu ani práva na spravodlivé súdne konanie a medzi právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a napadnutým rozhodnutím niet relevantnej spojitosti, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

34. V petite svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľka namietala tiež porušenie svojho základného práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 47 charty. Z čl. 51 ods. 1 charty vyplýva, že ustanovenia charty sú určené pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie. Ústavný súd konštatuje, že v predmetnom konaní sa neaplikovalo právo Európskej únie, a teda ani charta nie je v tomto prípade aplikovateľná. Z uvedeného dôvodu ústavný súd konštatuje, že ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu z 3. februára 2023:

35. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľky z dôvodov už bližšie ozrejmenej v tomto uznesení ústavný súd ani nemohol vyhovieť jej návrhu na odklad vykonateľnosti, keďže zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu vyplýva (pozri § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pozn.), že pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu implicitne prichádza do úvahy vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu ústavný súd návrhu na odklad vykonateľnosti nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu